

# MITEN VOITTAJA VALITAAN?

Paneelin ex-jäsenen kokemuksia

FT Pauli Sivonen

Johtaja, Serlachius-museot

# Oma kokemus kulttuuripääkaupungeista

- Helsinki 2000: kiertonäyttelyiden arvioimista
- Mänttä 2011: hakutiimin vetäjä
- Turku 2011: valtuuskunnan jäsen / ohjelmatuotantoa
- Ecoc-valintapaneelin jäsen 2016–2018
  - Rijeka 2020, Galway 2020, Timisoara 2021, Eleusis 2021, Novi Sad 2021, Kaunas 2022, Esch 2022, Veszprém 2023
  - Viro 2024, EFTA/EEA/kandidaatti 2024
- Ecoc-monitorointipaneelin jäsen 2018
  - Rijeka, Galway, Eleusis, Timisoara, Novi Sad, Kaunas, Esch
- Tampere 2026: mukana hakutiimissä

# ECOC: prosessi

- Paneelisti saa 1. hakukirjat hakukirjat ja lukee ne
- Esivalinta
  - Sisäinen keskustelu
  - Hakijan presentaatio
  - Q & A
  - Debatti
  - Suositus
    - > Päätös
- Paneelisti saa 2. hakukirjat hakukirjat ja lukee ne
- Valinta
  - Kaupunkivierailut
  - Sisäinen keskustelu
  - Hakijan presentaatio
  - Q & A
  - Debatti
  - Suositus
    - > Päätös

# Ecoc-paneeli

- Kymmenen riippumatonta asiantuntijaa
- Nimittäjät
  - Euroopan komissio
  - Euroopan unionin neuvosto
  - Euroopan Parlamentti
  - Euroopan alueiden neuvosto
- Lisäksi kaksi kansallista riippumatonta asiantuntijaa (jos ministeriö haluaa nimittää)
- Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet

# Keitä paneelistit ovat?

- Kulttuurin ammattilaisia
  - Kulttuurihallinto
  - Sisältötuotanto
  - Tutkimus
  - Poliittika
- Kokeneita Ecoc-veteraaneja
  - Toimineet eri tehtävissä entisissä kulttuuripääkaupungeissa
- Verkottuneita Ecoc-familyn jäseniä
  - Tätä kautta he ehkä jo tietävät hakijoista
- Myös omien taustojensa/agendojensa edustajia
  - Kiinnostus omaa erikoisalaa kohtaan ohjaa ajattelua
- Kandidaattien kriittisiä ystäviä
- Heitä ei ole soveliasta lobata

# Kuusi kriteeriä sitovat paneelisteja

## Strategia

- Pitkän keston kulttuuristrategia, kulttuuripääkaupunki osana sitä
- Kulttuuriset, yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset sekä kaupunkisuunnittelu/kehitys
- Monitorointi ja evaluointi
- Ohjelma
  - Taiteellinen visio, kulttuuriohjelman yleinen strategia
  - Kulttuuriohjelman rakenne; valinnat ja toteuttaminen, teemat
- Toteutuskyky
  - Poliittinen tuki
  - Kulttuuri-infrastruktuurin hyödyntäminen ja kehittäminen
  - Saavutettavuus ja matkailuun liittyvä infrastruktuuri
- Eurooppalainen ulottuvuus
  - Euroopan kulttuurinen perinne, diversiteetti, dialogi ja yhdentyminen
  - Tämän hetken kiinnostavat eurooppalaiset puheenaiheet
  - Kyky herättää mielenkiintoa Euroopassa
  - Eurooppalaiset yhteistuotannot, erityisesti muiden kulttuuripääkaupunkien kanssa
- Osallistaminen
  - Kaupunkilaisten osallistuminen hakemuksen tekemiseen
  - Nuoret, seniorit, vapaaehtoiset, marginaaleissa elävät, vammaiset, vähemmistöt
  - Yleisöjen kehittäminen, erityisesti koululaisyhteistyö
- Hallinto
  - Kulttuuribudjetin kehitys
  - Rahoitussuunnitelma (ohjelma ja infrastruktuuri erikseen), rahoituksen lähteet
  - Suunniteltu organisaatio avainhenkilöineen
  - Riskit
  - Viestintä ja markkinointi

# Miten kisa voitetaan?

- Hanki budjetti, perusta tiimi ja luo oikea projekti – älä vain kirjoita hakemusta
  - Varsinainen projektitiimi
  - Tuki kaupungin hallinnolta ja organisaatiolta
  - Kulttuuritoimijat, NGO't, kaupunkilaiset (osallistaminen)
- Tunne kisan säännöt
- Muista, että kisa on kaksivaiheinen
  - Mieti painotuksia jo etukäteen
- Opiskele aiempia projekteja
  - Vanhat hakemukset
  - Paneelin vanhat raportit
  - Edeltävät, menossa olevat ja tulevat projektit
- Verkotu Ecoc-familyyn, luo aidosti eurooppalainen projekti
- Luo alusta asti kansallista projektia
  - Ei vain kaupunki ja maakunta
- Kirjoita hyvä hakemus
  - Ammatillisuus
  - Luovuus
  - Kiinnostavuus: luo omanlaisesi tarina (oma vai konsultin tarina?)
  - Ymmärrä painottaa asioita vahvuuksiesi mukaan
  - Ole rehellinen
- Valmistaudu paneelin kohtaamiseen huolella

# Miten ministeriö voi parhaiten auttaa hakijoita ja paneelia?

- Selkeä, avoin kilpailu ja sitä koskeva viestintä
- Ainakin suuntaa-antava päätös valtion rahoitusosuudesta mahdollisimman pian / ennen ensimmäistä hakemusta